

Nr 14.

Av herr **Spångberg m. fl.**, *angående revision av förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada ådragen under militärtjänstgöring.*

Riksdagen har tidigare behandlat förslag om viss uppmjukning av 1927 års militärsättningsförordning i syfte att lämna ökat skydd åt värnpliktiga och anhöriga till sådana värnpliktiga, som under militärtjänst drabbats av sjukdom eller dödsfall. Erfarenheten har nämligen visat att värnpliktig, som under militärtjänstgöring drabbas av sjukdom eller avlider, ofta lämnas utan ersättning. Detta sker, om det kan anses att sjukdomen föranletts av annan orsak än tjänstgöringen eller att tjänstgöringen icke väsentligt bidragit till sjukdomens framträdande. Emellertid torde det i många fall vara svårt att fastställa, huruvida och i vad mån militärtjänstgöringen medverkat till en sjukdoms uppkomst och utveckling eller till ett dödsfall. De värnpliktiga och deras anhöriga lämnas därför ofta utan det skydd, som borde givas vid sjukdom och dödsfall. Som exempel på då ersättning bör utgå kunna anföras sådana fall, då en värnpliktig under militärtjänstgöring ådragit sig en sjukdom och under vården för densamma drabbats av en annan sjukdom, även om något samband mellan sjukdomarna icke kan fastställas. Detta bör även gälla vid dödsfall. Nu avisas ofta ersättningsanspråk med hänvisning till att samband mellan sjukdomarna eller en ådragen sjukdom och dödsfallet ej kan påvisas. Detta sker även om det med största sannolikhet kan antagas, att den värnpliktige bevarats till hälsa och liv, om han icke behövt inställa sig i militärtjänst. Detta är ett uppenbart missförhållande, som bör rättas till. Ersättning bör rimligtvis utgå, såvida det ej kan anses uteslutet att militärtjänstgöringen bidragit till sjukdomen eller dödsfallet.

Under förra årets överläggning i dessa frågor lämnades i andra kammaren exempel på dödsfall i lindrig sjukdom, som den värnpliktige sannolikt hade överlevat, om han ej tidigare fått sin motståndskraft försvagad genom en i militärtjänsten ådragen svårartad lungsäcksinflammation, för vilken sjukdom han vid dödsfallet vårdades. En senare hänvändelse till Kungl. Maj:t blev på grund av författningsbestämmelserna resultatlös.

Det är inte rimligt, att efterlevande, mot vilka den värnpliktige haft försörjningsplikt, skola lämnas utan ekonomiskt stöd under förhållanden som ovan påpekats. En mera vidsynt och human tillämpning av militärsättningsförordningen kan även motiveras såväl av de nuvarande beredskapsförhållandena som av den utökade långa värnplikts- och utbildningstiden.

Den låga ersättning, som därunder utgår, möjliggör icke för den värnpliktige att själv bekosta en önskvärd och effektiv sjuk-, livränte- och livförsäkring. Det kan anses berättigat, att statsmakterna lämnade dessa förmåner till de värnpliktiga under den tid, de under stora påfrestningar och försakelser få offra i försvarets tjänst.

Hur långt här åsyftade skydd för de värnpliktiga kan utsträckas med hänsyn till omfattning och kostnader, torde böra klarläggas genom en utredning. Vid föregående riksdag biföll andra kammaren förslag om utredning i ovan anförda syfte.

Med hänsyn till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning rörande sådan ändring av förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, att ersättning må kunna utgå, då sjukdom eller dödsfall inträffat i samband med militärtjänstgöring, även om det kan anses, att sjukdomen eller dödsfallet föranletts av annan orsak än militärtjänstgöringen, samt för riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen föranledes.

Stockholm den 15 januari 1943.

Aug. Spångberg.

Sigvard Ohlsson.

Abel Sundberg.

*Bertil Andersson,
Surahammar.*

*Gust. Larsson,
Julita.*

Fritz Persson.

*Olof Nilsson,
Göteborg.*